

מזל החודש : אריה

מזלו של החודש אריה אולי רמז לעם ישראל עליו נאמר "עם
כלביא יקום וכארי יתנשא" (במדבר כג:24), כלומר יקום מחורבן
לגאולה ויתנשא על צורריו.

יש שמסבירים את מזל החודש בגבורת שמשון, ששיסע את
כפיר האריות בחודש אב, בימי הבציר בתמנע.
לפי יוספוס פלביוס (קדמוניות לח: ד) כינו ישראל את חודש אב
בשם "סאבע" – אריה בערבית.

אב הוא החודש החמישי למניין החודשים מיציאת מצרים -
בניסן, והאחד-עשר למניין חודשי השנה לבריאת העולם –
מראש השנה מתשרי.

שמות החודש: שמו הבבלי מקורו באשורית – "אבו".
במסורת נקרא החודש "מנחם אב" רמז לשמו של המשיח
אשר על פי האגדה נולד בחודש זה ולפי מסורת הקבלה שמו,
מנחם, או על שם הנחמה לה מצפים לאחר החורבן.
באותו הקשר דורשי שמות החודשים דרשו את השם אב
כשמו של הקדוש-ברוך-הוא אבי ישראל שינחם את עמו.
בלוח החקלאי שנמצא בחפירות גזר נקרא החודש "ירח קיץ".
על שם אסיף פרי הקיץ בחודש זה.

א' אב - על פי המסורת זהו יום מותו של אהרון הכהן, שיבת ציון: עזרא הסופר עלה לירושלים בשנת
458 לפני הספירה (עזרא ז' ט').

ג' אב, תש"ז (1947) - גירוש אוניית המעפילים "יציאת אירופה תש"ז"

ד' אב, תש"ב (18 ביולי 1942) - אושרה תוכנית של הימלר להשמיד את יהודי פולין ושאר ארצות
אירופה.

ז' אב תר"פ (1920) - נוסדה קרן היסוד.

ח' אב תרפ"ט (1928) - נוסדה הסוכנות היהודית.

ט' באב, יום ציום ותענית - לזכר חורבן בית ראשון בשנת ג'קע"ד (586 לפני

הספירה) וחורבן בית שני בשנת ג'תתכ"ח (68 לספירה).

- (1290) - גירוש יהודי אנגליה.
- (1492) - גירוש ספרד
- (1555) - העברת יהודי רומי לגטו.
- (1914) - פרצה מלחמת העולם הראשונה.
- (1941) - אישור תוכנית הנאצים לכלוא את יהודי פולין בגטאות.
- י' אב - (1306) גירוש יהודי צרפת.

ט"ו אב - יום שכולו אהבה ושמחה, חגיגות עממיות בכרמים בזיקה לחגיגות הבציר. ביום זה בוטלו המעמדות והוא נושא מסר ערכי חברתי: "בחמישה עשר באב וביום הכיפורים בנות ישראל יוצאות בבגדי לבן שאולים (כלומר השאילו אחת לשניה את שמלותיהן כביטוי לשוויון בין המעמדות), שלא לבייש מי שאין לו" (מסכת תענית כ"ו עמוד ב').

ט"ו אב תרמ"ב (31.7.1882) - נוסדה העיר ראשון לציון, שהייתה המושבה הראשונה שהוקמה ע"י אנשי העלייה הראשונה.

ט"ז אב תרמ"ה (28.7.1885) - נפטר משה מונטיפיורי, מגדולי הנדבנים שקמו לעם היהודי, ומיוזמי הקמת השכונה היהודית הראשונה מחוץ לחומות ירושלים.

כ"ב אב תש"ב (5.8.1942) [יאנוש קורצ'אק](#) (הנריק גולדשמיט) - רופא, סופר, מחנך ומנהל בית היתומים בוורשה נשלח עם הניכיו למחנה המוות טרבלינקה.

כ"ד באב - יום טוב שנקבע בסוף ימי בית שני, בו גברה יד החשמונאים וחזרו לדון לפי דין תורה.

מזל החודש: אריה, רמז לעם ישראל עליו נאמר "הן כלביא יקום וכארי יתנשא" (במדבר כ"ג י"ד).
"יקום" יקום מחורבן לגאולה.

החודש

כתוב בספר יצירה: "המליך אות ט' בשמיעה, וקשר לו כתר וצרפן זה בזה וצר בהם אריה בעולם, אב בשנה וכליה בנפש זכר ונקבה". "אנו נכנסים למרחב חדש בזמן שהוא חודש אב, וב"ה נגלה מהו תכונתו בעולם ומה תכונתו בנפש.

החודש נעסוק בחוש השמיעה בנפש. ננסה לראות מה יהיו טבעם של הדברים. השמיעה שלנו היא יכולת של חיבור בין דברים. השמיעה מקושרת לספירת בינה. בינה היא אחת משלוש הספירות שנקראות ראש. זהו המקום בו אין מסכים וגבולות, המקום שבו מתגלה האחדות, היכן שכל הסתירות מתישבות ומתחברות. לרוב השמיעה שלנו תלויה ברצון לשמוע. אנחנו עלולים להיות כמו ילד, שכאשר הוא אינו רוצה לשמוע, נאטמות אוזניו והוא באמת לא שומע. חייבים לשדרג את הרצון ולהפעיל

את השמיעה הפנימית והחיצונית, כדי שנשמע לא רק את מה שאנחנו רוצים לשמוע, אלא גם את מה שאנחנו צריכים לשמוע ולא תמיד מתחשק לנו .

מזל החודש

המזל של החודש הוא אריה. לאריה יש נטיה טבעית לשלוט, כידוע, הוא 'מלך החיות'. אחת הסכנות של מלך זה שהוא עלול לא לשמוע את הנתינים שלו. בחודש הזה, כל אחד מאתנו נהיה קצת יותר אריה. צריך להיזהר! לא ליפול למצב של, 'רק אני מדבר ואתם חייבים רק להקשיב', אלא לעלות ולהשתמש בחוש השמיעה כדי להקשיב לשני, לשמוע את הקול של השני, ולשמוע את הקול הפנימי שלי, שהרבה פעמים נעלם בתוך בליל הדיבורים והשאגות החיצוניים.

גדלות וקטנות

יש דבר אחד קבוע במציאות, שאינו משתנה, והוא, חוסר הקביעות - השינוי. ביום אחד אנו יכולים להחליף כמה מצבי רוח, לחיות בעליות וירידות, מה שנקרא בלשון הקבלה - גדלות וקטנות. כשאדם נמצא בגדלות מוחין כל המציאות נראית טובה בעיניו, יש טעם לכל דבר. קל יותר להיות נחמד ומתחשב כשאנו במצב של גדלות. לעומת זאת ישנם רגעים שאדם נמצא בקטנות מוחין, כמו בשעת כעס. בסדר האותיות של צרוף שם הוי-ה של כל חודש עברי, כנ"ל, מתגלה האם זהו זמן של רחמים - גדלות טבעית וראיית הטוב, כמו בחודש ניסן, או זמן של קטנות מוחין, דינים וחושך, כמו בחודש תמוז וחודש אב עד אמצעו. כשבאמצעו המצב מתהפך לחלוטין ומ-ט"ו באב אלה ימים של חסד וגדלות.

צרוף שם הוי-ה של החודש

צירוף האותיות של חודש אב הוא ה-ו-י-ה. ראשי תיבות של "הַסְפַּת וְשָׁמַע, יִשְׂרָאֵל, הַיּוֹם" "דברים כ"ז ט). כמו שכתבנו, הציו הראשון של החודש (עד ט"ו באב) מהותו דין, הווה אומר כי בטבע של השמיעה קיים הרצון להשאר קטן, לא לשמוע מה שאני לא רוצה לשמוע. אם לא נעשה עבודה החודש, תכונת השמיעה תעבוד בדרך של דינים והיא תעורר אצלנו תחושה של פגם, אי נוחות, ירידה. החצי השני של החודש, מהותו חסד ויאפשר לנו, אם רק נרצה, להעלות את חוש השמיעה לדרגה של הקשבה אמיתית, ויכולת ליצור אחדות. ט"ו באב זאת ממש התחלה חדשה.

נקודת ההווה

עפ"י הפסוק של החודש "הַסְפַּת וְשָׁמַע, יִשְׂרָאֵל, הַיּוֹם", נראה שהעבודה של החודש קשורה גם בזמן 'היום', בזמן הווה. איך ומה אני שומע היום! אומר רש"י פרוש ל"הַסְפַּת וְשָׁמַע, יִשְׂרָאֵל, הַיּוֹם", "שבכל יום יהיו בעינייך כאילו היום אתה שומע את הדברים, כאילו היום נכרתה הברית בינכם". בְּנֵי אֱתָה--אֲנִי, הַיּוֹם יִלְדָתִיךָ) "תהילים ב' ז). הבורא אומר, אני היום ילדתי אותך, היום, בכל יום מחדש. כתוב שכל יום יוצאת בת קול מחורב וקוראת לנו לשוב אל מעמד הר סיני, אל המצב של "וְכָל-הַעַם רָאִים אֶת-הַקּוֹלֹת) "שמות כ' י"ד) שהיה במעמד הר סיני. בנקודה של החיבור האלוקי, השמיעה והראיה נעשים דבר אחד מחובר (ספירת בינה וספירת חכמה בזיווג תמידי). אומר הבעש"ט שכל פעם שאדם מתעורר התעוררות רוחנית, כל פעם שיש באדם רצון לעשות מעשה טוב, רצון להשתנות, רצון להיות טוב יותר, רצון לתת. באותו הרגע הוא שמע את אותה בת קול שיצאה מחורב.

שמיעה מולידה מציאות

המציאות בה אנו חיים היא פרי שמיעתו של המאזין. כמו שמסופר בפרשת המרגלים שנשלחו לראות את א"י, ארץ זבת חלב ודבש. הם חטאו וראו "אֶרֶץ אַכְלָת יוֹשְׁבֶיהָ) "במדבר י"ג ל"ב). חטאו עוד ודיברו לשון הרע על א"י ובני ישראל שמעו והאמינו להם. זאת אומרת, תפיסת המציאות היא על פי מידת השמיעה - איך ומה אנחנו שומעים .

תיקון השמיעה

אנו מלמדים כל תינוק את המשפט "שמע ישראל השם אלוקינו השם אחד" ואומרים אותו פעמיים ביום, גם בכדי לתקן בתוכנו את פגם השמיעה, לעורר ולשמוע בתוכנו את אותו קול פנימי שמבקש להיות

ישראל, שמבקש לשמוע טוב, שמבקש לראות בתוך ריבוי המקרים, ריבוי המעשים בעולם, רק את האחד!
מבקש לשמוע מכל אבן, מכל מקרה, מכל אדם את קריאתו של אחד!

סיפור

היה רב אחד לאחר השואה שהגיע למנזר שם היו מאות ואלפי ילדים שהנזירים מצאו אותם ברחוב ולקחו אותם למנזר, ביקש הרב מהנזירים להשיב את הילדים ליהדות ולגדלם כיהודים. סרבו הנזירים בטענה כי אין לילדים תעודות מזהות וההורים אינם. כיצד תדע להבחין כי אותם ילדים הינם יהודים? ביקש הרב שתי דקות עם הילדים והזמין את הנזירים להתלוות אליו בכדי שיוכלו לראות מה הוא עושה. נכנס הרב לאולם, עמד על המיטה וקרא "שמע ישראל, השם אלוקינו השם אחד". ומסופר שמכל האולם התחילו לרוץ אליו ילדים ולקרוא: אמא, אמא! למרות הסביבה הזרה, השמיעה הפנימית של הילדים לא התקלקלה